

11 SAUSIO

1893 M.

LIETUVISZKASIS

No. 2.

BALSAS.

Lietuwiszkas Balsas iszeina 3syk ant mėnesio.

Kaszluoja ant metu 2 dorėlu, o Auropeje 3 dorėlai. Atskiras numeris 5 c.

Už colį apgarsinimu ant metu 10 dorėlu, o wieną sykį garsinant 20 centu už kožną eifutę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS, SHENANDOAH Pa.

PIGLAUSIA WIETA PERKANT

naminius daigtus, Siuwimo **MASZINAS** WARGONUS, PIANO IR GRABES
pas WILLIAMS & BROS,
13 Main Street, Shenandoah Pa.

Jei norite užczėdyti piningus ir nusipirkti gerus wirszutines drapanas dėl wyru ir waiku, (overcoat no \$ 2.50 iki \$ 25), ateikite į kroma

Wolfo Levine

31 North MAIN St. Shenandoah Pa.

MASTINIU TAWORU, PAGRAŽINIMO IR KARPETU KROMAS.

Apsigarsinu wiso szwieto žmonėms, kad asz laikau anglinėje aprubėje didžiausią krautuwę wiskiu drapanu, pagražinimo daigtu, szilku, aksomo ir pluszo, taip-gi pluszinius moteriu ploszczius no 20 iki 40 dorėlu. Getumbiniai ir kortiniai aptaisai už kokią norint prekę. Ateikite tuojau o užczėdysite piningus bewaik ant wisko ant wifnoniu ir marszkonių, ant szilkinu ir atłoziniu taworu.

P. J. Monaghan,

28 S. Main St. SHENANDOAH PA.

DUONOS IR WISOKIU PYRAGU (PIES, CAKES IR PRETZELS)

o (taip-gi ir wisokiu „candies“)

galima gauti labai pigiai pas manę, ateikite!

R. Winter,

No 25 S. Main St. SHENANDOAA.

LUDWIKAS LUTZ, SKWAJERIS,

ant kampo Cherry ir Jardin St. Shenandoryje. Wisokias prowas asz teisingai ir greitai sudyju.

Užsipraszan brolus lietuwinkus pas sawę!

GAMOS MOKSLAI IR DRAUGIJA

(Taša). Trecioje deszimytyje metu musu amžiaus astronomas Littrow ragino optiskais ke-lais padaryti susinesimą gywentoju žiamės su gywentojais ant mėnesio. Juokdaris Saphir paklausė: 'Kokioje-gi kalboje galima ęsa susikalbėti su gywentojais mėnesio?' Littrow tada atsiliepė: „Nei jokioj kalboje kaip tik matematikiskais ženklais; nės norint ant kitu wisatos gumužu mokštai galėtu turėti kitokius pamatus ir kitokį kelą, wienok matematika wisur pasilieka ta pati. Ant mėnulo, Weneros ir Marso, Jupiterio ir Ura-naus gali dusy du tiktai keturi buti, suma kam-pu kožno trikampio turi padaryti du stacziu kam-pu, ant galu Pythagoro teorėma apie lygybę ket-wirtainio hypotėnuzos su suma ketwirtainiu abieju katėtu negali nepasilikti tikra. Taigi jeigu mėš ant musu žiaminio skritulo padarytumėme tri-kampį, keturkampį ar skrytulį žabai didelo apy-mio isz szwiecziancziu daigtu, tai tos geometrizs-kos figuras turėtu buti matomos gywentojams mėnulo, ir jei ju mokštas taip toli butu nuėjes kaip musasis, jie tuos ženklus ant mėnulo atkar-totu ir tada mums butu aiszku, 1. kad mėnulis yra apgywentas ir 2. kad ten taip gi rāndasi geo-metrai ir astronomai. Tokiu tankiai atkartotu ir permainomu pamėgdžiojimu ženktu galima butu įsteigti susinesimą tarp mėnesio ir žiamės, pirmu sykiu po to, kaip juodu persiskyrė“. — Iktuo laik buwo mislyta, kad mėnesis yra neapgywentas, kadagi ten nėra nei wandenio nei oro, wienok naujesnė astronomija pripažįsta, kad ten gali rastiesi gywunai, nors kitokios weislės ir kitokio sudėjimo ne kad ant žiamės. Musu žiamė atmusz-toje saulės szwiesoje pasirodo ant mėnesio 6syk taip didelė kaip mums mėnulis, ir suteikia mėnu-lo gywiams žabai asztrią szwiesą, kuri toli turėtu perwirszyti elektriskąją. Berots sziądien dėl isztyrimo mėnesio neturime didesnio padidinimo per 2000 sykiu musu žiaronuose, wienok optikai žengiant tolyn pasigerins įnagai, ir ateinancios gadynės atmįs szitą mįslį. Sziądien Suw. Walstio-je rengia didžiausią žiaronų su objektywos stik-tu 3 pėdomis skersai (dijamėtro) ir itgumas žia-rono isznesza 60 pėdu. Tokiu budu bus galima pamatyti akywus dalykus!

Paminėta projektą Littrowo wėl pasisawino Paryžiaus astronomas Flammarion, tiktai szis welyja daryti mėginimus ne su mėnulu, o su pla-neta Marsu, kuri musu žiamėi yra paweidžiausia. Per žiaronus matyti ant Marso įwairios spāwos szwiesesnės ir tamsesnės plėmos, kurios, kaip tyrinėjimai parodė, priguli prie sausžiamio pla-netos. Su pagelba szitu plėmu tapė aprokuotas ir laikas, kuriame Marsas sukasi aplink sawo aszį, ant 24 adynu 37 minutu. Tolaus pastebėjimai rodo, kad ant Marso yra bewėik tokia pat atmaina laiku meto ir klimatu kaip ant musu žiamės; ir atmospėra (oras) patikrinta tapė per spindulu nuolūžį, o prie abieju galu Marso matosi dideli balti pļotai, kurie susimazīna ten ęsant žiemai. Taip tai per 50 metu tyrus szitą planetą, galima buwo iszrodyti, kad ten, kaip ir ant žiamės, yra polarinis ledo darymasi ir polarinis ledo tirpi-

mas, o taip-gi patikrinta, jog Marsas turi wandenį ir orą kaip žiamė, wasarą ir žiemą kaip kad pas mus, padaugintas ar pamažintas nuosėdas isz oro, darymasi sniego ir ledo ir tt. taigi Marsas yra wisatos gumulas toks kaip kad žiamė. Jau-nasis Herszelis tikėjosi per sawo milžiniską tēle-skopą aiszksiai atskiriās rauswamjame mirgulawi-me Marso sausžiamį, o žašwamjame — marę. Žinoma, newienoks tołumas no saulės sutweria ir newienokias iszlygas ant Marso, taip Marso me-tas turi 687 dienas, o ir dienos yra truputį ilges-nės, beje diena ten turi 24 adynas 37 minutas 23 sekundas, bet tai ne per didelis skirtumas, ir meto laikai rodosi yra kaip ir ant žiamės, nės stowis Marsinės aszies yra toks pat kaip kad žia-minės. Bet jis turi buti apgywentas, nės kaip galėtu gantos spēkos, kurios ant žiamės sutwėre tiek stebuklingu daigtu, ten gulėti negywas, pu-dymu? — Dėl to wisko, sako Flammarion, butu geriaus daryti Littrowo mėginimą su Marsu, nors jis no musu yra taip toli, kad jis, berots bugamas žabai žabai didesnis negu mėnulis, musu akims 63syk mažesniu pasirodo. Reikėtu tik geomet-riskus ženklus įrengti ant pļoczio 50 geograpisz-ku mylu mažiausiai. — Tolaus kļausia Flamma-riion, ar tik gywentojai Marso jau nėra pradėję susisznekėjimą su žiamė, kurio mėš gal nesupra-tome? Pagal geologu isztyrinėjimus senybė musu galaus apgywento žiaminio skritulo isznesza iki 20 milijonu metu; isz tu pareina 6.700.000 metu ant pradinio ju susitaisymo, 6.400.000 ant pirminės gadynės, 1.000.000 metu ant antrinės gadynės, ir 4.600.000 metu ant tretinės gadynės, o dabar-nykštė ketwirtinė ęra gal jau pateko į 100.000 metu. Žmogus-gi ant žiamės gywena jau no pa-baigos tretinės gadynės, taigi apie 100.000 metu. O Marsą tik pirm 17 metu imta pļnai tyrinėti; jo geograpiszkas iszkwotimas prasidėjo 1877 m. ir pabaigtas tapė 1882 m. per Schiaparellį, direkto-rių Mediolaniszkos obserwatorijos, kuris ir ma-pas Marso nutraukė. — Pagal mokštą apie susi-taisymą wisatos Marsas yra daug milijonu metu senesnis už žiamę ir dėlto galėjo daug tolaus nu-žengti sawo iszszitankstyme; dėlto galėjo atsitikti, kad jo akylesni gywentojai mums duoda ženklus sawo buwimo jau no kėlu tukstancziu metu, mėš ju tiktai nematėme. Ant Schiaparelli'o Marsinės mapos regime tułose wietose pļotus, kur matosi szwieczianczios wietos, kurios iszsziziuri lyg kad saule apszwiecziami pļotai sniego; wienok kadagi jie yra arti lygintojo, beje karsztame klimate, tai ju medega negali buti sniegu. Szitos szwiesios plėmos padaro trikampius, keturkampius ir tt., taip-gi matosi 60 perkasu, kurie tiesiose linijose ir szalygrete (parallėliskai) traukiasi ir sumezgę wisas mares Marso su kits kita. Ar czion yra daiktariszki weikažtai, sutwertu inžinieriu ir astro-nomu Marso, dabar dar to nęgalima pasakyti; bet Marso gywentojams ęsant senesniems už mus ir mokslingesniems už žiamės žmoniją, nedywai butu, kad jie astronomijoje ir optikoje galėjo tolaus nužengti. Dėl atidengimo szitu pastap-cziu Marso reikia dar musu optiskus įtaisus dik-tokai pagerinti. (Dar newiskas.)

ISZ DRAUGIJINĖS UKĖS.

(Tasą.) Szioje gadynėje daugelis žmonių patys nepasidaro wisu saw reikalingu daigtu; žmogus dažniausiai daro wienokius daigtus, o paskui ant szitu iszsimaino kitus saw reikalingus, arba sawo daigtus parduoda, o už tuos pinigus nusiperka, ko reikalauja; ukiniškai daug daigtu dar patys saw pasidaro, bet ir jie daug daigtu turi nusipirkti. Taigi abėnai sziaudienykseszioje draugijos ukėje swarbiausias dalykas — mainai; žmogus daro daigtus, bet tie daigtai jam nereikalingi, jie žiuri isz jo namu laukan ir jieszko reikalaujancio ju kur nors kitur; taip sztai kurpius siuwa awalynę ir isz to tiktai mainiasi; jam awalyne nereikalinga, už tai reikia jieszkoti reikalaujancio ju, kuriam ir iszmaino arba parduoda, o pats saw jieszko reikalingu daigtu; taip daugiausiai destisi dabarnykseszioje ukėje. Matėme pirmą, kad wiepas saw ukiniukas tuos daigtus, kuriuos pats saw pasidaro, brangina pagal padėtą darbą; dabar klausimas ar taip pat destisi ir draugijoje, ar žmonės mainydamiesi brangina daigtus taip pat pagal padėtą darbą, ar czia gal yra kita kokia priežastis? Kiekwieno sąnario reikawimais wienai įkyrus; jeigu dabar paimsime wisus žmones, wisą draugiją, tai paprastame gywenime ju reikawimai taip pat wienai įkyrus; kiekwienam reikia wienus daigtus parduoti, kitus nusipirkti ir negali paprastame gywenime taip pasitaikinti, kad wienos pusės žmonių reikawimai butu tokie baisūs, tokie įkyrus, kad jie tiktu kas zin ką duoti, kad tik gauti daigtus, kita-gi pusė žmonių su wis nereikawitu ir galėtu naudotiesi isz blogo padėjimo artimu. Atsiminkime, jog kiekwienas žmogus nekuriuos daigtus butinai turi parduoti, o kitus nusipirkti; tuos daigtus, kuriuos pats padaro, jis brangina pagal padėtą darbą, kitas wėl sawo daigtus brangina pagal padėtą darbą, ir taip wis daro. Tiktai mainydamiesi žmonės turi aiszkiai iszskaityti, kiek darbo padėjo ant iszdirbimo daigtu, kad parduodami nepraimėtu; bet mainydamiesi nuolat mato, kad maino daigtus ant daigtu, pripranta prie to ir užmirszta, jog tai jie maino darbą ant darbo. Tiesa, kiekwiename daigte yra sziek tiek medegos, bet ta medega mažai nesza sulyginant su darbu padėtu ant padarymo.

Užmirszę tikrą priežastį brangumo daigtu iszmislyjo kitokias. Nekurie sako: tiesa, reikawimai žmonių abėnai wienai įkyrus, bet žmonės wienu daigtu daugiaus reikalauja, kitu mažiaus, ir pagal tai, koku daigtu daugiaus reikalauja, tie ir brangesni; pawalges, sako, geru pie tu nėko neduos už duonos kashį, o žmogus iszal-

kęs, budamas Aprikos tyruose, už duonos kashį wisą atiduos. Aiszskiai matote, kad czia tasai pats sąprotawimas, apie kurį mės augszeciaus sznekėjome; tiktai nešaimėje žmonės reikalauja wienu daigtu labiaus ir daugiaus; taip antai jei kur neužauga įawai, patinka badas, ten duona pabrangsta. Tokie atskyrus atsitikimai tiktai maino brangumą daigtu, tiktai arba atpigina arba pabrangina, bet pats brangumas ne no to atsiranda; žmogus skęsdamas atiduos wisą, kad tik jikas isztrauktų, bet ar gali sakyti, kad tas darbas iszgelbėtojo toks brangus? Nešaimingas atsitikimas padaro sawo atmaino paprastą gywenimo bėgį, bet abėnai mės ant to negalime žiurėti; ant tokiu atsitikimu mės turime žiurėti kaip ant atskyrų. Pagal szitą iszmainymą pirkikai turi waldzia ant pardawiku: kiek jie duoda, tiek ir gana; kuomet ju mažai, jie mažius ir duoda, nės tad parduwika už wienas kito rupinasi parduoti; bet neužmirszkiame, kad jie patys ir pirkikai ar pardawikai; ir neghlbuti, kad wieni nuolat šaimėtu o kiti prašaimėtu; taip žmonės negalėtu gywenti.

Nekurie dar sako, kad žmogus brangina sawo daigtus pagal tai, kiek jam parėjo ju padarymas, kiek turto jis turėjo praleisti, iki padarė daigtą, o ne pagal tai, kiek darbo padėjo ant iszdirbimo. Kasztai ant padarymo susideda isz to, kiek reikia szduoti ant medegos daigtams, kiek pats dirbdamas suwatoji, o jei dar samdai darbinikus, tai ir tą mokesį reikia pridėti ir ant gačo dar peňą už sawo darbą. Dabar-gi dažnai mės matome, kad pats pabirkantas ar žiamwaldonas nedirba, jis pasamdo į sawo wietą žmogų, kuris atlieka wisą tą darbą; taigi peňas už szitą darbą tai atga to samdininko; wienok negana to; pabirkantas gauna dar labai daug peňo, daugiaus nei jis iszmoka darbinikams ir tam prižiurėtojui. Isz kur-gi tas peňas imasi? Juk jo pabirkantas su wis neiszmoka, dirbant daigtus, ir pats nedirba, už taitaimės ir negalime sznekėti, kad kasztai iszdirbimo daro daigtus brangiais; kasztai tik tiek daro, kad pabirkantas už mažius, nei jam kasztawo, negali parduoti, bet to nei nereikia. Kada žmogus pats dirba wisokius daigtus, jam lengwiau ir geriaus sekasi dirbti, nės jis pripranta, iszšawina, iszmoksta; isz to jis ir pelnyja, bet aiszku, kad peňą jis gauna už sawo darbą. Dabar-gi klausimas, isz kur-gi imasi peňas pabirkanto ar prekiko? Juk mainydamiesi wisados žmonės sumaino lygų daigtą ant lygaus; negu tik pasitaiko kuriems apgauti, bet tai atskyrus atsitikimas; abėnai-gi kada žmonės mainosi, mės suprantame, kad lygų daigtą ant lygaus, o jei ne, tai wienas primoka. Pirkimas ir pardawimas tai tie patys mainai, tik

czia isz pradziu maino daigtą ant piuingu, o pas-
kui piningus ant kito daigto. Kada amatninkas
maino nereikalingą saw daigtą ant reikalingo, tai
naudą mainu aiszkiai matome; jis gauna peņą už
sawo darbą ir gauna daigtus dėl ganėdinimo rei-
kaławimu. Pabrikantas-gi nedirba ir dažnai
maino nereikalingus daigtus ant nereikalingu t.
y. ant tokiu, kurie neganėdina jo reikalawimams;
jeigu mainosi daigtais lygaus brangumo, tai isz
kur kiekvienas pabirkantas ar prekikas turi dar
didelį peņą? ar tas peņas isikunyjes tame daigte,
kurį saw iszsimaino, ar tame, kurį iszmaino ki-
tam? Jeigu kiekvienas randa peņą tame daigte,
kurį iszsimainė, o mainosi daigtais lygaus bran-
gumo, tai kiekvienas iszsimaino tokio pat bran-
gumo daigtus; jis gauna lyg peņą, bet ir pats
atiduoda tiek jau peņo. Tai koks supratimas
žmoniu dar mainytiesi, dirkti ir parduoti? kam
tie mainai? Žmogus, kuris pats daro daigtus ir
parduoda, turi peņą už sawo darbą, nės dirbant
wienus daigtus jam geriaus sekasi dirbti; be pa-
aiszkinimo galime suprasti, kad ir pabirkantas,
nors nedirbdamas, turi peņą dėlto, kad tame
daigte, kurį parduoda, isisiurbjes yra ir isikunyjes
žmogaus darbas. (T. b. d.)

AR MĖS ESAME WALNI?

Tranai žmoniu weislės jau itgus amžius siur-
bia krauję ir gywastį draugiju ant žiamės. Jau
no senowės gadyniu nedidelė prietaikmėje sauja
dykaduoniu graužia žmogiszką organizmą wisoi-
kiais budais ir wisokiuose powyziuose. Ar tai
paimsime senowės walstijas Europos ar Azijos, ar
ant gafo naujas cėsorystes ar republikes, wisada
buwo ir sziądien yra tuomos, gywenanczios kasztu
puslėtos procės milžiniszkos gaujos, kurios war-
das: darbininkai.

Kas tai buwo wergai senowėje, o priesz
trumpą laiką ir wergai pardawinėti ant turgawie-
cziu Europos, Azijos, Amerikos, Aprikos ir Aust-
ralijos? Kas tai szios dienos darbininkai, užmu-
szantiejie sawo syłas pabirkuose, warstotuose, po
žiamė ir tt.? Kas tai yra szios dienos milijonai
žmoniu prakaitu aplieti, kurie aria, sėja ir surėn-
ka no lauku waisius žiamės, penėdami sauja
tranu?

Turtai sukrauti per senowės rymėnus, o nu
plėszti no kitu gencziu, atėmė norą rymiszkiems
ricieriams - razbaininkams dirbti, dėlto grobda
mi turtus kaimiu grobė isz ju tarpo ir žmones,
idant parsiwarę į sawo sėdybas pajungtu juos į
plugą ir warstotą — žodziu sakant, idant pawersti
juos į wergus, neturinczius walės persikelti isz
wienos wietos į kitą, nei pasirinkti darbą pagal

sawo norą. Toks wergas pawirto pas juos į pir-
kinį, kurį galima buwo parduoti ir nupirkti ant
turgawietės už prekę atsakanczią jo wiekui ir am-
žiui. Ant jo gywasties ir myrio turėjo 'ponas' ne-
aprubėziuotą walę. Auka turėjo atiduoti sawo
neukėtam nupirktojui sawo syłas, gabumus —
wienu žodziu: wisą sawo esybę. Wergai apdirbi-
nėjo laukus, jie siuwo, kalė, statė namus, laiwus,
ulyczias, pałocius, jie tuose pałociuose nesziujo
ant ranku 'ponus' dykaduonaujanczius. Wergai
buwo giesmininkais, muzikantais, tēploriais, mok-
slininkais ir propesorais; wergai tarnawo cir-
kuose už aukas dėl sudraskymo žwėrimis; ponams
reikalingi buwo tik jų darbai, o už tai juos apdo-
wanodawo: sudraskymu per žwėris, ryksztėmis
badymais sztylėtu, kurie tuomet buwo didžiausio.
je madoje.

Paskui wergystė puolė, o tai tada, kada
procė žmoniu pradėjo buti wis isznaszesnė. Juo
isznaszesnė tapė žmoniu procė, tuomi tabiaus po-
naitik procę, o ne žmogų norėjo grobti. Ne isz
miełaszirdystės, bet dėl sawo reikato ponai iszi-
žadėjo wergystės. Neseniai, nės tik 1865 m. pasi-
lowė atwiras turgus wergu ant ruimu naujojo pa-
szwieczio. Nepasilowė wienok kitoniszka wergy-
stė.

Sziądien juk taip-gi stato pałocius, namus,
mėstus, laiwus, tiftus, kelus, wisokias maszinas —
kas-gi tai wis padaro, jeigu nėra wergu? Ar wisi
senowės wergai pastojo ponais, turtینگais?...

Paziūrėkiamė į pirmutinį pabirką, warstotą
arba į kaimą. Kas ten dirba, kas iszdirba tawo-
rus, kas apdirba žiamę? Dabar paklauskiamė,
ką gauna jie mainais už suteikimą wertybės gam-
tos daigtams?

Sztai, matome czion skruzdyną žmoniu nu-
wargusiu, nudriskusiu; kožnas dirba no anksto
iki nakecziai. Wakare, pametęs kujį, ytą, ar ma-
sziną, eina darbininkas gulti į sawo gulyktą, kad
pramigęs porą adynu grįztu wėl prie wakaryks-
czio darbo. Jeigu taip baisiai dirba, tai isz tikro
turi turėti ir didelę naudą isz sawo darbo, wienok
kur toji nauda? Kur nudingo tie waisiai jojo
procės?

Ana, tenai prie pabirko stowi puikus namas—
tai rezidencija pono siurbėjo skruzdžiū, krutan-
cziu po jo akiu. Sztai tenai wėl tarp nudriskusiu
bakužiū dailūs pałocėlis waldytoju didelu płotu
žiamės, apdirbamos per gywentojus aplinkiniu
bakužiū. Anoji ir szitoji dielė isz pałociaus siur-
bia krauję isz organizmu (kunu) tuju nesupran-
tancziu sawo tiesas bałtaju murinu. Ar gi tai ne
wergai? Jeigu juos iszmes isz darbo sziądien, už
poros dienu gali pabaigti sawo gywenimą ir be

sztylētu rymiszku patriciju. Jeigu darbininkas nesilenkia žiamai prieš savo darbadavėją (bosą), jeigu ims išzvedžioti savo draugbrolams, kaip labai sziądien esame nuskriausti akywaizdoje žmogiszku tiesu gamtos, tada mokės tie gywentojai pačociu nudėti tokį 'nespakainą darbininką ten, kur pipirai auga, mokės nužudyti jį dar gudriaus negu tada, kada buwo atwira tiesa wergystės.

Wisatinai wisas gywenimas sziądykszcziio darbininko ar tai mestinio ar tai kaiminio yra ne kas kitas kaip palengwas mirimas.

Uždirbdamas tik tiek, kiek reikia dėl waringo paŭaikymo gywasties kune, jis negali nei sapnuoti apie nutildymą reikatu sawo gimines. Taigi wos waikai jo spėja paaugti, nesuteikę jiems jokio moksto, turi atiduoti juos ant aukos diewui Kapitołui nesubrendusius ant syžu, juos tuomi pasmerkdamas ant palengwo mirimo. Ar-gi czion jausmas, nesakau jau tewiszkas, bet wisatinai žmogiszkas nėra jau žwėriszkai suteriotas? Ar-gi czion ne taip pat, kaip senowėje, ir waikai tėwu - wergu priguli 'ponams' kapitalistams.

Ar-gi tai neesame tikrais wergais?

— Taip, pasakys gal newienas, wienok sziądien jau nėra turgaus, ant kurio galima pirkti žmogų kaip kokį galwiją, kokiai budawo gady-nėse wergystės, nės sziądien darbininkas gali dirbti arba ne, kaip jam patinka...

Isz tikro darbininkas gali elgtiesi, kaip jam patinka: dirbti arba nedirbti. Wienok jeigu palaus užsirdbti ant duonos, ar-gi galės gywenti? Ką padarys tade su sawo paczia, su sawo waikais, ką jiems duos walgyti, kuomi apdengs, kur paguldys? Yra tai priespara, galybė kurios jį priwerczia pasiduoti ir tai ant turgaus. Juomi jis mažiaus reikalauja už sawo procę, tuomi greiciaus atsiras pirkikas jo syžu, jo procės — pabrinkantas arba waldytojas žiamiu, turintis wirszų sziądien dar ant to, jog nereikalauja prie įgyjimo pinigų darbininkiszku syžu isz angoszt iszdėti pinigus, nės apturėtojas tu syžu, darbininkas, nenorėdamas badu numirti, turi primti iszlygas, kokias jam 'ponas' pastato, t. y. dirbti už atlyginimą, kuris tik wos jo gywastį paŭaiko.

Taigi turime sziądien wergystę, kokia tiktai gali buti. Panaikintas tiktai wardas, o pats faktas pasiliko faktu. Esame newalninkais, nės pasiduodame ant turgawietės pramoninės ar ukinės; atiduodame sawo sweikatą, sawo syžas, galausiai gywastį; atiduodame sawo gimines: waikus ir paczias; atiduodame wisą ŭaimę tiems, kurie už grobė įrankius, maszinas, waisius pawirsziaus žiamės ir skarbus jo widurio. Waisiai procės milijo-

nu darbininku tarnauja dėl iszteklaus ir naudos saujai iszrinktiju, kuri naguotai mokėjo su pagelba syžas iszstumti isz wisur didumą ir pajungti ją po sawo waldžia. Ant ko puola pareiga panaikinimo tos faktiszkos werguwės? Aiszku, jog ne ant tu, kurie butybe jos turi aprupintą isztekly, spakainą gywenimą, kurie tą 'paŭaimintą' stowį dėl sawęs troksza iszŭaikyti per nepabaigtus amžius.

¶ Pareiga panaikinimo tikrosios wergystės priguli welkantiems jungą, isztremtiems waikaras motynos - žiamelės. Pareiga ta priguli sziądien mums, brolai darbininkai, ar tai lietuwininkai ar maskolai ar prusai ar angłai, nės wisi esame sziądien newalninkais kapitoło, newalninkais tuju, kurie wado sawo rankose įrankius, pabrinkus ir žiamę, iszplėsztus per sawo pratėwius, arba tiesiok no musu, kuriuos pawertė paskui į sawo wergus. Mums patiems priguli panaikinimas wergystės. Dėlto-gi apsiszwieskiame tarp sawęs, gtauskiame wisi į kruwą, žodžiu: organizawokiamėsi, idant paskui wisatinas perwersmas neužklyptu mus neprisigatawokusiais; juk musu ne keletas, o milijonai, prieszininku-gi tiktai tukstancziai.

J. — Kalnėnas.

E. Wolteris patalpino No. 143 'Wil. Wiest'

1887 m. szitokios įtažpos raszta: Antonowicz plaupia, kad Lietuwa iki XIII amžiui neturėjusi męstu. Kadžubek apraszdamas kelones lenku kuningaikszcziio Kazimėrio ant jatwegu (1192 m.) pats saw priesztaurauja. Szaszas apgywentu wietu Kursze 1253 m., priwestas aktuose apie pasidalinimą žiamės Kursziu tarp wyskupo Heinrichio ir wokiszkojo zokono, apima ir musu dienu Telsziu pawietą, po wardu skryties Ceklis. Tame skrytyje primena 44 gintuwes ir gardus. Wiena tokia wieta wadinasi Appulė. Sziądien Apoulė yra bajoru sodyba Szkadu walszcziuje, Telsziu pawietyje. Sziotoji Apoulė yra regisi ana senowės Appulė, ir tuokart buwo męstu, kurį dar 853 m. randame paminėtą apraszyme gywenimo Anskaro 'Vita Anskarii': ad aliam urbem, quae Apulia dicebatur, efferro corde properabant. Szwedu karalus Olav atliko kelones į Seeburgą (sziądien Liepojus) pagal bijogrąpą Anskaro. Apulia, anot jo, turėjusi 15000, o Seeburg 7000 kareiwu (pugnatorum). Kursziai pirma mokėję donį szwedams, paskui danai užsigeidė turtu kursziu ir užpuolė juos, bet patys tapė apweikti ir no ju atimta daug aukso ir sidabro. Olav įėmė Seeburgą ir apguto Apuliją, taip kad gywentojai jos dawė 30 žaidu ir bagotą iszspirkimą. XIII amžiuje Apoulė yra pamename drauge su Gondinga, Opusena, Skauda, Masėdais — wietomis, žinomomis ir sziądien Telsziu pawietyje. Dėlto klysta tie, kurie szaukia, kaip aus raszytojas straispniio 'Sziaur-wakarinis krasztas cėsorystės pereitame ir sziądykszcziame pawidala', patitpusio laikraszytyje ministerijos widaus 1843 m., kad 'neabojinga, dokumentiszka istorija

pažišta lietuvius ne kitokiais kaip tik giriniais žmonėmis. O taip-gi jau J. Basanawyczius rasztas 'apie Lietuvos piliis', patalpintas Auszroje 1883-4 m. iki walei parodo, jog ir prof. W. B. Antonowicz metuoja sakydamas, kad musu senowine tautine kultūra iki XIII amžiu nedaug tolyn nuėjo ir kad pas lietuvius iki tam laikui nebuwo nei 'pirmutines pradziuos walstijinio gywenimo', beje mēstu.

Atėjo skurdi žinia apie Dr. Joną Basanawyczių, wisu žinomą isztyrinėtoją senowinēs Lietuvos istorijos, kuris Bułgarijoje tapē suszaudytas, nežinē dēl kokios priežasties. Wiennos klynikos profesoriai iszēmē kulką isz rankos, bet nugaroje negali atrasti. Jeigu pagys, ko mēs szirdingai welyjame, B. grįžšes į Lietuvą ant gywenimo.

LIETUWOJE tapē apwogtos bažnyzios Senuose Trakuose (isteigimas Wytauto) ir Sumēliszkėje (isteigimas Zygmanto I), Wilniaus rėdyboje, o taip-gi Radwiliszskėje Kauno rėd.

Kaune tapē uždarytas pabirkas ratu, naminiu baždu ir astos grindziu, wardu 'Elena'; tą pabirką buwo įrengęs M. Podberezkis, bet jam subėdėjus pabirkas perėjo į rankas Roemerio ir Konczos. Dabar daug darbininku pasiliko be darbo.

Wilniuje mirē kn. Moczulskis, wyresnysis superintendentas ewangēliszko iszpažinimo, o klebonas Birziu. Ławonas jo tapē parweztas į Birzius. Wyresniuojau superintendentu dabar pasiliko kn. Kaderis, klebonas Papilyje, lietuwis, gi mēs netoli no Birziu.

RYME popėzius Leonas, XIII szwentē 1 d. sausio sawo kuningstēs 50metini jubilėju. Darbininkai isz tos szwentēs nelabai gali linksmintiesi, nēs popėzius užtarinėja kapitalistus, ir dabar gawęs downu wertybeje 12 milijonu dorėlu, o ir piningais su wirszumi 3 milijonu dorėlu — liepē airiu kuningams, idant remtu waldžią, o taip-gi iszleisēs encykliką priesz susiwiennyimus darbininku... Bet ką popėzius giedos, kaip darbininkai gaus wirszu politikoje ir kitose szakose gywenimo; ar tada nepareis ans laikas, kuri pranaszawo jam prof. Draperis?

CIGONU yra Turkijoje, Bulgarijoje ir Rumėnijoje in 500.000, Wingrijoje ir Septyngardėje 100.000, Szpanijoje 50000, Suw. Walstijose 20.000. Mažiausiai ju yra Francuzijoje, Wokietijoje ir Lietuwoje.

AUSTRIJA neseniai iszdawē Rusijai Leoną Jasewyczią už politikiszką prasikultimą. — Waina regisi iwyks su Rusija, kuri Lenkijon sutraukia kassyk daugiaus waisko Wainai užikurus galėtu ir Lietuwa nors kiek walnybēs laimėti, jei lietuwininkai nebutu atszalę dēl sawęs ir je, suprastu sawo reikalūs, nors Amerikoje. Bet dabar yra sunku ir užsiminti apie tai jiems. Nėra nėkur šitarimo, tik wienas kitam kasa duobes, o tėwynē Lietuwa tokiu būdu liekasi be pagėbos.

WOKIETIJOJE iktuolnik kožnas turėjo slnžyti waiske [Landwehr] per 12 metu, o prie 'Landszturmo' prigulėjo per 25 metus, no 17 iki 42 metu sawo amžiaus. Dabar laikas tarnystos pailgintas iki 25 metu, o prigulėjimas prie Landszturmo truks 28 metus. — Socijalizmas tarp žalnėriu platinasi, nēs rewizijos daugjur atliktoš rado taip žalnėriu daugybę socijalistiszku rasztu.

RUSIJOJE neseniai prasidėjo swarbi prowa priesz nihilistus prie uždarytu duriu; regis czia einasi apie suokalbi nužudyti carą, jam bunant tarp Doniszku kazoku.

SUW. WALSTIJOS. Cleveand Ohio: lietuwis Juozas Masziotas 17 d. gruodžio tapē iszszwentintas ant kuningo.

Neseniai atwaziawusi isz Lietuvos Marė Walunsikanis, kuri žadėjo kelauti į Plymouth Pa pas sawo szwogeri, tapę Naujorke per wieną lenką bausiai apgauta. Lenkas no jos 400 rublu piningu iszwlajo nēwa dēl nupirkimo biletėto ant geležinkelo, ją nuwezē į Wabash Ind., kur jai wēl buwo nteiktas biletālis į Duluth Minn.; pats lenkas nuwaziawo į Czikago. Atwykusi į Duluth ir iszbadėjusi mergina rado pas anglus tuomi tarpu prieglaudą. Dailus draugas lenkas, ar netaip?

Naujorke pereitą metą naujai namu pastatē 4374, wertybē namu ten labai pakilo. Buwo 47.400 'paupers', warg szu, kuriu globa kasztawo su wirszumi 1 milijoną dorėlu, 8817 karciziamu, o tik 480 žmoniū ir wargą pateko per girtybę, kiti per senatwę ir tt., bet 9165 dēl trukumo darbo; 50000 žmoniū dirbo naktymis.

SZENANDORIS. Nėkados dar man nentsitaikē tiek ubagu matyti kaip pereituose metuose, ir beweik galimu spėti, kad ir szimet ju apstumas nesuretēs. Durys nuolato girgžda, wis tik žmogus stowėk su atwira maszna. Gal jau numanote, kokie ubagai? o tai grasus skelbėjai sustranėjusiū neteiszybiu, kurie mokslą Kristaus perdirbo ant sawo naudos: piningą padarē prawadninku i dangu. Neturi piningu, stumia dar gywā i peklą, o dnok piningu, pats Jan it kopėzias pristato i augsztąjį dangu. Bet isz kur ims juos darbininkas, kadagi nepuspeja uždirbti? Czia Zeytz barszkina i duris, paskui wēl ir Abramatis patyka szmakszt. Lenarkewyczius wēl žiurėk susiraukęs su bonkite wandens piktas dwases waiko; ar mislyjiesi už dyką o cz a streikas! O ir daktaras Durnybēs, „apipjaustytas ant dwasēs“, ar stips badu Freelande, girdėdamas dosnumą Szenandorio lietuwiu?! Wisi kaip tranai siurbis medu ir isz paskutinēs taurutēs, kur daktaras Durnybēs nedowanajo nei Juszinskėnei.

Brolai lietuwiwai! matome, kad Kristaus mokslas jau yra sumintas kojomis per jo tarnus, kaip j'e patys sawę wadina. Artimas yra tas, kuris daug piningu kuningužiui moka, mkite piklodą isz paties Lenarkewycziaus, kuris laimina tuosiu, kurie jam piningą brunka i jo rankas, o keikia beturezius.

Zanawykas.

WATERBURY. Miela Rėdystė! Skaitydamas Liet. Balsą patėmyju daug naudingu apraszymu, isz kuriu kiekwienas perskaitēs kelis kartus, jeigu nesupranta isz sykiu, gali pastatyti sawę žmogumi tokiu, kokio reikalauja szitas amžis, tai yra pažinti, kas yra geras, o kas blogas, bet už tiesa szįdien yra labai mažai žmoniū ant szwieto, kurie eina kėlu szwiesoš ir teisybēs, o ipatingai musu brolai lietuwininkai, bet ką-gi galima daryti, kad musu prawadnin, kai to geidžia, idant atitraukti no kelo teisybēs, o ingrusti in prapulti tamsybēs. Taip dėjosi senose gadynėse kaipo yra szįdien, uždengia mums akis, neteisingsus rasztais ir melo žodžiais. Tegul man bus walė priwesti atsitikimę, kuris dėjosi musu mēste; priesz Kalėdas nedėloje atsilankė pas mus Waterburyje kuningas ir daktaras (wienoje asaboje) Juodiszius dēl klausymo spawėdēs ir atleidimo grėku; jau suweitę priesz tai prisakē, idant kolektorai rinktu po 2 dorėlu no asabos, nēs už mažiaus negali buti iszgrėszytu. tie nabagai bėgiojo užduse, kad nei Taradnika nepralenkту, ir rinko kaip bitutēs medu, taip jie dwidrėlines; o teisybę pasakysiu, kad apsozini surinko, nēs \$ 270, isz ko kuningėlis labai buwo kuantantas, ir pasakē gražu pamokslą ėmę. tēmą isz Pauksztinēs priwedžiojo kiek galėdamas ant taušaus kelo, tardamas jeigu norite laimėti karalystę dangaus, wienykitēsi i susiwiennyjimę lietuwininku kataliku, kuri

yra žinoma tikrai Plymouth, neskaitykite kitokių rasztu kaip tik Panksting, o ipatingai L. Balsą neimkite nei in rankas, nės jis yra seniai prakeiktas ir užsakytas waisius no bažnyčios szwentos. Teisybę jus turite, tėjai dwa siskzi, nės jeigu lietuwininkai, kurie jusu klauso, paragantu waisiaus L. Balsu, o greitai iparegėtu, kad jie yra nuogi, iszmintyje sawo; ginkite kiek galėdami, kad jie nepabustu isz kwailybės sawo, drumskite wandeni kiek imanydami, o daugiaus žuwiu pasibrisite.

Po spawėdei ir didelam pamokslui eina wisi urmu isz bažnyčios, cikiamie ir mės, iszmintingi skaitytoju L. B-o, pr. sižiurėti, ar-gi jie eis tuomi keltu, i kuri juos inwedė „apipjaustytas ant duszios“ tėjwas dwasiszskas; kur tau! In tamsybę iwestas koznas apiecziuo eina; taip ir jie bestrapalodami užtače degtuę ir taip wisi prislinko ant to kwapsnio, isz pradžios tik nosymis wuostė, o. po walei ir ĩpomis ragauti, sznekucziudami apie gražu pamokslą ir kiek dorėlu surinko kuningėlui. Po porą ezerku nurijus kalba pradėjo asztriaus eiti, ir taip pirmas užriko: gerkiame, brolai, jeb tik kuningėlis nesibara; antras: gerkiame, brolai, ir wienykiamėsi su katalikais, kaip kuningėlis sakė, greznas sz... i susiwienyjimą szaukia, czia rauna ant wisu; ketwirtas: mislyji tik tu gali 'pundyti?'; penktas: asz priesz tawo wieną pastatysiu tris... Ir taip skambėjimai stiktu su balsais gerklu padarė harmoniją, kurią jei bent Tundalus galėtu teisingu aprasztyti; kada pradėjo giedoti: "zinkorius iszwarė laukan, nės czia nedeloje užsakyta riksmus kelti, o iszėjė ant uleyčios užtraukė giesmę, bet jau ne Szwentas Diewas, tiktai 'Wai ulei ulei, Waterburio bulei', ir taip wisi drauge sulipo i Omnibus ir waziawo namon. Pusiaukelėje besitrankydami sulaužė wežimę, už ką konduktorius norėjo užrasztawoti. Nekurie taip karsztai susiwienyjo waziuojant, kad net rankos palindo po moteriu sizonais. Ant užbaigimo paszwentino agentą Paukszczio ir sukyla, kad atleis palaiminimą net isz Rymo.

Szwiesainis.

Nežine dar, kada anglakasėjai pradės dirbti, nės iktuotai nesusitaikė su Readingo kompanija; anglys priemai niuose mēstuose labai pabraugo.

Hvzletno DRAPANU KROMAS, No. 31 W. Centre St. Shenandoah Pa. Ateikite ir pažiūrėkite ant musu pardawiniu ir prekiu, o rasite 40 centu ant dorėlo pigiaus ne kaip kitur ant drapanu, kepuriu, ezebatu, czeweryku, skrybėlu, auksiniu daigtu, muzikos instrumentu ir wyriszku aprėdalu; ką tiktai gawau didelę daugybę nauju tawora.

WILLIAM GERILARDT.

Užmokėjo už L. Balsą:

J. Aleksaitis \$ 1, J. Miėdažis \$ 2, W. Baltrūszaitis \$ 2, J. Aleksaitis \$ 3, J. Wil rėkis \$ 2, J. Kulikanskas \$ 2, J. Wilkutaitis \$ 1, A. Daniszewyczia \$ 1, J. Zlotorzynskis \$ 1, M. Walinczius \$ 1, A. Kripas \$ 1. Kus norite L. Balsą už wisus pereitus metus nusistūti i Lietuwą, atsiuskite iki 22 d. sausio \$ 2.50, nes dabar rėdystė L. Balsu nusišamdė kontrabandininkus, kurie per Rusijos aubežiū pergabens J. Balsą ir priteiks ji skaitytojams Lietuwoje.

Dr. J. W. McCauley

DAKTARAS & CHIRURGAS,

ant EAST OAK ST., SHENANDOAH Pa.

arti Operos Namu; buwėsis d-ro Shadle office.

Didelis nupuolimas prekės ant musu taworu! Szwak sas no 1 iki 5 c. baksas; saguczia 5 c. tuzinas; geras dziegorėlis ant metu patikrintas \$5; geros wilnonės pancziakos 10 c.; moteriu rankskepetės no 1 iki 5 c.; Anglakasėju dinkerės ir bonkos 10 c.; Moteriszki ir wyriszki czewerykai \$ 1-1.50; gražios moteriszkos auksinės spilkos \$ 0.50-1.00; auksiniai rankowiu guzikai 50 c.; baksas dracziuku prie guzikėlu 1-3 c.; balti marszkiniai 25-50 c.; petneszos 5-25 c.; wyriszkos skrybėlės 25 c. iki 1.50, pirsztinės 25 - 100; puodukai 10-75 c.; blekiniai bludai 10-25 c.; lango užlaidys suszniu 10*25 c.; spynelės 10 c.; jutryna prie duriu 25 c.; anglakasėju pielyczios 15 c.; britwos 25 c. \$1; pastas 25 c.; kudikiu czewerykai 35 c.; abrusai 5 25 c.; spilku popėru 1 c.; kalnieriu 10 c. baksas; 12 tuzinu guzikėlu marszkiniams 5 c.; guzikai i moteriszką aptaisą 5 c. tuzin.; Jersey muezės 10-25 c.; Jersey boselai \$1, raudoni wilnoniai marszkiniai 50 c.; darbiniai marszkiniai 35 c.; darbinės jekės geresnės 50 c.; kubilas 75 c.; skulbimo katilas 75 c.; 3 bonkutės atramento 10 c.; kiseninė kningutė 5 c.; salterinis muilas 5 c. brusas; szepetukai 10 c.; dailos kningutes 5 c.; geri mezzginiai 1-5 c. už mastą; kaspinu mastas 3-5 c.; lininės staltiesės 16 centu mastas; wystės 25-50 c.; moter. pancziakos 5-10 c. pora; geresnės kazzyros 10 c., zapalkinyczia 5 c.; armonikucziui 10 c.; lenciugėlai 50 c. ir augszciaus; skustos 5 c.; szilkinės skepetutės 50 c.; budinantis dziegorius 135; arbatinis puodas 75 c.; 'set' peilu ir szakucziui 60 c. ir augszciaus; geresnis skerstpeilis 10 c. peilis meisteriu 50 c.; rudnio plieno kirwukas 50 c.; kirwis 75 c.; geras pjuktas 25 c.; anglakasėju lompas 5 c.; wisokio didumo lampu stiklai 5 c.; moteriszki kaluieriai 5-10 c.; 25 kopertai ir 24 arkužai geresnės popėros po 5 c. tuzinas drapaniniu adatu 1 c.; muilo brusas 1 c. Pirkinius nušiuocziamie i wisas dalis szwieto, jei kas atsiuczia piningus.

NOVELTY STORE, SHENANDOAH PA.

50 CENTU ANT \$

wiską pigiaus iszparduodu!

Ar jums reikia nauju

WIRSZUTINIU RUBU (OVERCOAT)

ŽIEMINIU APTAISŪ

ar kiti lėpėnu dėl apsidengimo no galwos iki koju? kurios wisos yra musu pacziu namie padarytos?

Jei taip, garbė musu kapo wienintelu

AREDYTOIU WYRJ PAGAL NAUJAUSE MADA,

walscziuje Schuyllkill yra užtektina gwarantija,

kad norint ką nors pirkti apsimoka pirma

užėjus pažiūrėti i musu krautuwę.

Preke taworu mes negarsiname.

Kas gero isz pigiu prekiu už blogą taworą?

Geras pirkinys yra wisumet pigus.

Paduodame geriausius pardawinius. Ranczyjamėsi nē gerumą. Tiktai darbininkus prigulinczius prie 'Union' mēs turime sawo dirbtuwėse. Ateikite ant apžiuros.

M. ROHRHEIMER,

DRAPANU IR NAMINIUDAIGTU KUPEZIS, No. 11 N. Main St Shenandoah Pa

W. A. ENGEL, Perdetinis.

DIDELIS DRAPANU ISZPARDAWIMAS
 daugiau kaip 350 wirszutiniu drapanu no 1.50
 dorėlu augsztyn
 dėl WYRU IR WAIKU
 turi buti iszparduota Ateikite pirma ne kad geriausios
 drapanos bus iszparduotos; mes mat nutrenkiame 40 centu
 no kožno dorėlo ant perkamo taworo.

COD STORE 7 & 19 Main S. SHENANDOAH
Sam MORRIS

Dr. Adolph Himowicz,

213 N. High Street,
 ADYNOS PRIEMIMO LIGONIŲ:
 8 iki 9.30 priesz pietus.
 5.30 iki 8 wakare. BALTIMORE, MD.

JOKUBO MATULO
KRAUTUWĖ WYNO, LIKIERIU, CIGARU.
 Taip-gi atų parduodu kegėmis.
 Geriausias arėtkas gausi gallonais ir kwortomis
 NORTH MAIN STREET, SHENANDOAH PA

O'NEILL BROS.
 parduoda naminius daigtus, ir tai pigiausiai wisame wals
 czuje. Taip-gi turime sàkrowà skrynucziu ir karstu (gra-
 bu), kuriuos mės pigiaus padarome ir ant iszmokescziu
 duodame. Namuose Shanks O'NEILL BROS.
 MAIN STREET SHENANDOAH PA.

A. OWENS,
 18 ir 20 S. Main St. SHENANDOAH PA.
 Krautuwė miltu, mėsos, szieno, taip-gi ir kitokin daigtu
 tinkancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelė wirtynė pigiu
 materiju dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wieta
 dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite! A. OWENS.

L. REFOWICH'US
 Karalus Drapanu ir Skrybelu ir Kepuriu, Czebatu ir Cze-
 weryku. Wisumet wisà rasite didžiausiu, geriausiu ir
 pigiausiu Amerikoje. Wisi pardawinėtojai szneka lietu-
 wiszkaui ir lenkiszkaui. Asz jus aprėdysiu no pado iki gal-
 wai už \$ 3 iki \$ 20. Skrybelės no 25 centu iki \$ 3. Cze-
 batai no \$ 1.50 iki \$ 4 Patikrinu, kad wisà ant 25 centu
 pigiaus parduodu ne kad kas kitas Szenandoryje, nės asz
 randos nemoku už sawo namus. Kam pirkinys nepatiktų,
 tegul atnesza atgal ir apmaino ant patinkamo, o jei ne, tai
 gaus sawo piningus atgal. Žiurėk, kur yra salė dėl
 Knights of Labor.
 10 S. Main St. SHENANDOAH PA.

MOTIEJUS MARCINKEWYCZIA
 ant JARDIN st., artymais Coal st.
 Łalkau szaucziszka dirbtuwę ir siuwu ant orderio czebatu
 ir czewerykus kaip dėl didelu taip ir dėl waiku; priimu
 nesziotà apawà dėl sutojymo. Piglaus darau ne kaip wisi
 Szenandorio szaucziai. Ateikite pas manę, brolai lietuwi-
 ninkai, o dziaugsitėsi ilgai dėwėdami mano darytà ap-
 awalę.

DOWYDAS FAUST,
 No. 120 South JARDIN ST., Shenandoah Pa,
 ra wyriusias ir seniasias agentas dėl ispirkimo no ug-
 nies ir dėl apsergėjimo gywaszcio; reprezentawoja geriau-
 sias ir didžiausias kompanijas. Lietuwininkai norėdami
 apsisergoti no gywaszcio ir no ugnies ateikite pas manę,
 ir to jus nepasigailėsite.

CH. T. RICE,
 22 East Centre St. SHENANDOAH Pa.
 Mano kromo lankytojai patys žino, kad asz atiduodu ge-
 riausią ir pigiausią darbà Szenandoryje. Parduodu larwa-
 kortes ant geriausiu kompaniju akrotu; piniagns nusiun-
 cziu pigiausiai ir tikrausiai, ir piningai greicziaus i paskir-
 tą wietą nueina ne kad per kitus siuncziami.

L. GOLDIN,
 parduodu gerus aptaisus su liemenymis, su skwernais ir
 palaidinius aptaisus. Liemuo gerai pritinka. Kelinės yra
 in galus platesnės. Geriausias aptaisas parsiduoda už 15
 dorėlu, ką wertas yra \$ 20. Turu geriausias skrėbėles su
 placziais dugnais. Marszkiniai dėl wyru, drapanos dėl
 waiku, skraistės geriausios wisame mēste; pokakliniu
 raikszcziai labai pigus. Ateikite, pirkkite, o linksmus ir
 sweiki ilgai mano drapanas dėwėsite. L. GOLDIN.
 11 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH Pa.

KRAUCZISZKAS KROMAS
JONO MIEŁDAŻIO.
 Darau uniformas ir kitokias drapanas wisokiom madom,
 prekia (czienia) yra nuderiamà; drapanos ant orderio
 Draugysecziu drapanas galima gauti wisokios mados. Wisam
 aptaisus yra padaromas geriausiai.
 6 E. CENTRE ST. SHENANDOAH Pa.

J. ANDZIULAITIS.
General-Agentas
Dr. Richter & Co Prusuase
 Pardawinėju PAIN-EXPELLERI ir kitas liekarstas ano
 garsiausės ant szwieto liekarstu dirbtuwės. Dideji bonk
 Expellerio kasztuoja tiktai wieną dorėli. Liekarstos ateins
 tiesiok isz Prusu, Amerikoje nekur negausi. Siunczau ir iš
 kitus mēstus; kas ima už \$ 5, kasztu nusiuntimo nerokuo-
 ju. Adresas: J. Andziulaitis, L. B. 30. Shenandoah Pa.

KRIAUCZIAI
 norintieji iszsimokinti ant drabuziu kirpiku
CLOTHING CUTTERS, tegul apsigarsina pa-
M. WALENCH,
 229 Gaskill St. Philadelphia Pa.